

PRAKTIKBESKRIVELSE

Praktikbeskrivelsen består af 3 hoveddele:

- A. Beskrivelse af praktikstedet
- B. Uddannelsesplan for første praktikperiode
  - a) Pædagogens praksis
- C. Uddannelsesplan for anden og tredje praktikperiode
  - a) Specialiseringsmuligheder for Dagtilbudspædagogik
  - b) Specialiseringsmuligheder for Skole- og fritidspædagogik
  - c) Specialiseringsmuligheder for Social- og specialpædagogik

Praktikstedet udfylder de hvide felter. *Findes de efterspurgte oplysninger på praktikstedets hjemmeside, er det tilstrækkeligt at henvise til hjemmesiden.* Under de enkelte praktikperioder udfyldes de relevante praktikperioder med beskrivelser af, hvordan man på praktikstedet arbejder med de angivne videns-og færdighedsmål. *(De specialiseringsområder, som institutionen ikke tilbyder, kan slettes).*

A. Beskrivelse af praktikstedet

	Skriv i de hvide felter:
Institutionens navn:	Martha Hjemmet
Adresse:	Brohusgade 7-9
Tlf.:	8256-5927
E-mailadresse:	martha@marthahjemmet.dk
Hjemmesideadresse:	www.marthahjemmet.dk
Åbningstider:	6:30 til 17:00

Specialiseringsmuligheder på praktikstedet: For hurtigt overblik - sæt kryds ved de specialiseringsmuligheder, der er på praktikstedet. De 3 farver går igen nede i skabelonen nedenfor rettet mod de tre forskellige specialiseringsområder.	Dagtilbudspædagogik (Sæt kryds i det/de relevante felter)	X
	Skole- og fritidspædagogik (Sæt kryds i det/de relevante felter)	
	Social- og specialpædagogik (Sæt kryds i det/de relevante felter)	
Praktikstedets formål - jævnfør lovgrundlag:	Dagtilbudsloven	
Beskrivelse af brugergruppen:	Førskolebørn fra lokaleområdet. Familier med forskellige etniske tilhørsforhold.	
Antal børn/unge/voksne:	Integreret daginstitution 10 grupper fordelt på 2 afdelinger 60 børn i vuggestuen og 110 børn i børnehaven	
Aldersgruppe:	0 – 6 år	
Arbejdsmetoder: Kort beskrivelse af praktikstedets pædagogiske praksis herunder teoretiske og metodiske grundlag. (Uddybes senere i relation til uddannelsesplanens videns- og færdighedsmål)	<p>Vi er af den grundopfattelse, at børn trives og udvikler sig ved at blive mødt, lyttet til og forstået af den voksne med fokuseret opmærksomhed og indlevelse.</p> <p>Vi mener, at børns læring og udvikling sker gennem deltagelse i de sammenhænge, hvori de indgår. At være deltager fordrer, at barnet er værdsat og har medindflydelse i fællesskabet. Det er vi optaget af at understøtte.</p> <p>I hverdagen lægger vi vægt på, at børnene har medindflydelse, og at de inddrages i processer vedrørende dagligdagen i institutionen.</p> <p>Børnenes individuelle udvikling understøttes, og oplevelsen af egne ressourcer og muligheder fremmes gennem dialog og målrettede pædagogiske aktiviteter.</p> <p>Vi arbejder udviklingsorienteret, hvilket vores vision også afspejler:</p> <p><i>”På Martha Hjemmet har vi mod til at være nysgerrige på hinandens intentioner”</i></p> <p>Vi tror på, at al faglig udvikling tager sit udspring i en åben og udfordrende dialog om egen og kollegaernes praksis.</p> <p>På Martha Hjemmet læner vi os op af en situeret og relationel betinget læringsforståelse. Vores grundlæggende tilgang til vores fag og arbejde er rundet af</p>	

en socialkonstruktivistisk tilgang. Mere specifikt arbejder vi på mange måder ud fra en optik, der udspringer af systemisk teori og tankegang.

Metodetilgange i det pædagogiske arbejde:

- Al pædagogisk virksomhed på Martha Hjemmet tager udgangspunkt i didaktiske overvejelser samt didaktisk planlægning
- Vi vægter højt den pædagogiske refleksion og dialog om hinandens arbejde.
- Praksisfortællinger og Smtte-model
- Dokumentation

På Martha Hjemmet er vi af den opfattelse, at det er af afgørende betydning, at pædagoger tilegner sig normkritisk kompetence.

Normkritisk kompetence hos det pædagogiske personale er et krav hos os i vores pædagogiske praksis for at sikre større rummelighed og deltagelses muligheder for alle børn. For at kunne arbejde inkluderende og med inklusion, så skal vi kunne gennemskue udelukkelses mekanismer og deltagelsesmuligheder – altså, hvad der inkluderer og giver nogle børn nem adgang til fællesskabet, og hvad der ekskluderer, så nogle bliver udelukket?

Det er normer, der er i spil. Og vi skal tage ansvar for at understøtte det, der åbner. Det at have normkritisk kompetence handler bl.a. om, at man evner at se bagom det tilsyneladende selvfølgelige. Altså alt det vi tager for givet og som ofte fungerer som fornuftige usynlige rettesnore for et socialt fællesskab, men som andre gange undertrykker og diskriminerer.

Normkritisk kompetence betyder også, at man som pædagog skal være indstillet på at gå i dialog om sin faglighed og kunne tåle nysgerrige spørgsmål.

At blive spejlet af sine kollegaer på det man siger eller gør, når man er på arbejde, er med til at gøre, at vi som pædagoger har mulighed for at blive dygtigere og fremfor alt gøre det mest hensigtsmæssige for de børn, som vi har med at gøre. Vi har alle blinde pletter, og derfor er det vigtigt med en konstruktiv dialog om hinandens og egen praksis.

I institutionen er vi på arbejde i en professionel sammenhæng, så hvis du ikke bliver udfordret på dine normer ved måltidet, i rutinesituationer, i aktiviteter – hvis der ikke

	<p>er et miljø for dialog og sparring omkring kategoriseringsprocesser, så kan du næsten ikke andet end at reproducere dine blinde pletter f.eks. i forhold til stereotype kønsroller og kønnede forventninger til børnene, men i det hele taget i forhold til de normer som vi overfører til børnene.</p> <p>På Martha Hjemmet er vi af den opfattelse, at det er meget grundlæggende i det at være pædagog og arbejde med små mennesker, at vi hele tiden er bevidste om, at vi har definitionsmagten, og at vi præger børnene med vores normer. Det betyder at nogle normer kan være udemærkede i privat sammenhæng, men her er vi forpligtet på dels at arbejde ud fra institutionens værdier og målsætninger og dels at sikre børnene de bedst mulige trivsel og udviklingsmuligheder. Og i den sammenhæng er ens egne private normer både irrelevante og måske endda ikke hensigtsmæssige.</p>
<p>Fysiske rammer; ude og inde: Faciliteter (herunder faciliteter i lokalområdet)</p>	<p>Martha Hjemmet er beliggende i hjertet af Nørrebro. Vi har en dejlig legeplads, som er en lille grøn oase. Vi benytter os flittigt af vores skolehaver. Vi har en minibus, og 4 Lad-cykler, der ligeledes bliver brugt flittigt.</p>
<p>Ansatte (Antal og faggrupper – pædagogisk faggruppe og andre faggrupper)</p>	<p>1 leder 2 afdelingsledere 20 pædagoger 10 pædagogmedhjælpere 1 kok, 1 kokkelev og 1 køkkenmedhjælper 1 gårdmand 1 sekretær/regnskabsmedarbejder 1-2 studerende i 2 eller 3 praktik, 1-2 studerende i 1. praktik Erhvervspraktikanter fra skoler</p> <p>Vi samarbejder tværfagligt med følgende: Talepædagoger</p>

	Fysioterapeuter Sundhedsplejersker Psykologer Sprogvejledere Socialrådgivere Skolelærer Pædagogiske konsulenter
Dato for sidste revidering:	September 2020

B. Uddannelsesplan

Uddannelsesplan for 1. praktikperiode - Pædagogens praksis

Pædagogisk Grundfaglighed - Pædagogens praksis – 1. praktikperiode.

Området retter sig mod deltagelse i pædagogisk praksis inden for det pædagogiske arbejdsområde.

Kompetencemål: De studerende kan begrunde, tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter gennem deltagelse i pædagogisk praksis på praktikstedet, herunder vurdere egne læreprocesser i praksis.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan	Hvordan arbejder praktikstedet med det? Og hvordan understøtter praktikstedet den studerendes læring indenfor dette?
praktikstedets målgrupper samt praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgaver,	anvende viden om praktikstedets samfundsmæssige opgaver i tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde,	Den studerende deltager i det daglige pædagogiske arbejde, i tæt samarbejde med vejleder. Her udviser den studerende interesse for at udvikle relationer til børn og voksne. Den studerende får mulighed for at deltage i planlægning af aktiviteter og drøftelser af dagligdagen. Den studerende skal på baggrund af observationer, oplevelser og læste litteratur reflektere over og stille spørgsmål til den pædagogiske praksis.
målsætning, tilrettelæggelse og organisering af pædagogisk praksis, herunder om pædagogiske metoders effekter,	målsætte, tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogisk praksis med inddragelse af viden om effekten af forskellige pædagogiske metoder,	Den studerende har mulighed for at være med til at planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb og processer, fx bevægelseslege, kreative musikorienterede aktiviteter og sprogstimulerende forløb. Planlægning foregår i samarbejde med vejleder. Efterfølgende evaluerer og reflekterer vi over processen.

<p>Evaluerings-, undersøgelses- og dokumentationsformer,</p>	<p>Dokumentere og evaluere egen deltagelse i pædagogisk praksis, herunder reflektere over kvaliteten i egne læreprocesser,</p>	<p>På Martha Hjemmet arbejder vi med praksisfortællinger og evalueringer,- blandt andet på baggrund af vores dokumentation. På et stuemøde eller pædagogmøde forventes det, at du fremlægger nogle af dine overvejelser over et givent forløb og formår at indgå i en faglig dialog herom med kollegaer, hvor udgangspunktet er feedback på det du har valgt at fremlægge</p>
<p>såvel den sundhedsmæssige som den dannelsesmæssige betydning af sunde madvaner, måltidskultur, hygiejne og indeklima.</p>	<p>anvende viden om sundhed og sundhedsfremme i tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde.</p>	<p>Martha Hjemmet er et måltidshus. Det betyder, at vi udover, at børnene hver dag får alsidig sund mad af høj kvalitet, også er optaget af den mere psykologiske og pædagogiske side ved et måltid. Det forventes, at man som studerende søger viden om netop vores værdier om dette, og at man indgår aktivt deltagende i praksis omkring måltidet. Motorik og fysisk bevægelse er en integreret del af hverdagen på Martha Hjemmet. Børnene deltager i rytmikforløb, ture ud af huset, samt daglig leg på legepladsen. Huset er indrettet med mulighed for stille lege og tumlelege.</p>

Anbefalet litteratur i 1. praktik:

- "Anerkendelse i praksis – om udviklingsstøttende relationer" af Lis Møller. Især s. 17-57
- "Forskning i pædagogisk praksis" Red. af K. Poulsen og U. Liberg, Akademisk forlag 2012 – kapitel: "Medlæring ved måltidet" af Berit Bae
- "Marthas måltider" Gyldendal 2010. Kapitel: Fra affodring til et pædagogisk måltid. Af Helle Frederiksen og A. Fisker
- "Metoder i pædagogers praksis" Red. Af Tom Ritchie. - Billesø og Baltzer. 2013. Kapitel 7: Praksisfortællinger af Tom Ritchie
- "Pædagogiske praksisfortællinger" Red. Af Susanne Idun Mørch. Systime Academic 2004. Kapitel 5: Fortællinger der fænger og fanger. Af Louise Birkeland.
- "Giv alle børn flere muligheder" af Helle Bøgelund Frederiksen 2018. Kan lånes på Martha Hjemmet

Tidsskrifter og andet:

Pædagogisk dokumentation. Skrevet af Helle Frederiksen i FOBU-bladet dec. 2015/Kopi udleveres på Martha Hjemmet

Lur handler også om at vågne op. Fra Bakspejlet/15 skrevet af Rikke Wettendorf (Forefindes på vores hjemmeside)

Voksnes definitionsmagt og børns selvoplevelse. Af Berit Bae. Fra Social kritik nummer 47/96

Supplerende litteratur:

- "Anerkendelse i børnehøjde" Af Berit Hertz og Frank Iversen (red)

- "Barndomspædagogik i dagtilbud" Red af Daniela Cecchin, Akademisk Forlag 2015

Praktikvejledning i 1. praktikperiode

Organisering af praktikvejledning

Hvordan er praktikvejledningen organiseret og tilrettelagt?

Hvordan inddrages den studerendes portfolio?

Der gives 1 times vejledning ugentligt med en aftalt dagsorden, der primært tager udgangspunkt i den studerendes praktik portfolio samt læsning af litteratur i forbindelse med dagsorden. Den studerende deltager på diverse pædagogiske møder, hvilket tillige ses som en væsentlig del af praktikken. Der er mulighed for yderligere sparring med afdelingsleder med pædagogisk ansvar for hele huset.

Uddannelsesplan for 2. og 3. praktikperiode

C. Uddannelsesplan for specialiseringen: Dagtilbudspædagogik - 2. praktikperiode

Kompetenceområde: Relation og kommunikation – 2. praktik

Pædagoger med denne specialisering har særlige kompetencer til at arbejde inden for den del af det pædagogiske arbejdsområde, der retter sig mod 0–5-årige. De vil i særlig grad have kompetencer til at skabe og udvikle pædagogiske miljøer og aktiviteter, hvor der på et pædagogisk fagligt grundlag skabes optimale betingelser for et stimulerende og trygt børneliv.

Kompetenceområdet retter sig mod relationer, samspil og kommunikation i pædagogisk praksis med 0-5-årige børn, herunder betydningen af børns forskellige livsbetingelser for trivsel, relationer og kommunikation.

Kompetencemål: Den studerende kan skabe relationer til det enkelte barn og børnegruppen, støtte børnene i at indgå i relationer til hinanden, støtte udviklingen af børns kommunikative kompetencer, beherske professionel kommunikation samt reflektere over sine egne evner til at kommunikere og indgå i relationer.

Vidensmål:

Den studerende har viden

Færdighedsmål:

Den studerende kan .....

Hvordan arbejder praktikstedet med det? Og hvordan understøtter praktikstedet den studerendes læring indenfor dette?

om		
<p>det 0-5 årige barns forudsætninger og udviklingsmuligheder, herunder børn med særlige behov,</p>	<p>tilrettelægge differentierede pædagogiske aktiviteter gennem analyse af børns forudsætninger, interaktion og kommunikation,</p>	<p>På Martha Hjemmet planlægges det pædagogiske arbejde ud fra didaktiske overvejelser, der tager afsæt i såvel det enkelte barns som hele gruppens behov. Vi arbejder med et grundlæggende pædagogisk princip, der handler om at aktiviteter, ture og måltidet foregår i så små grupper som muligt.</p> <p>Den studerende indgår aktivt i det daglige pædagogiske arbejde og forholder sig, nysgerrigt lærende til praksis. Den studerende følger overvejende vejleder, og er derved fast knyttet til en bestemt børnegruppe.</p> <p>Den studerende skal, efter at have lært børnegruppen at kende og skabt relationer til denne, komme med ideer til aktiviteter, planlægge og udføre pædagogiske aktiviteter med en børnegruppe. Den studerende skal kunne inddrage et inklusionsperspektiv og argumentere herfor i sin planlægning.</p>
<p>samspil og interaktion samt relationernes betydning for det 0-5 årige barns leg, læring, socialisering, trivsel og udvikling,</p>	<p>skabe nærværende relationer og understøtte det enkelte barns udfoldelses- og deltagelsesmuligheder i fællesskabet,</p>	<p>Ved at deltage i det daglige pædagogiske arbejde, herunder at dokumentere og formidle pædagogisk praksis.</p> <p>Ved at have øje for at kunne opstille lærings/legemiljøer, der tilgodeser en mindre børnegrupperes divergerende behov, og hvor man har fokus på såvel som trivsel som fælleskab. Altså et overordnet blik for både individet og gruppen.</p> <p>Det forventes at den studerende producerer praksisfortællinger herom for videre refleksion samt dialog om processen</p> <p>At den studerende forholder sig til etiske spørgsmål, der vedrører egen og andres praksis. Ved at reflektere herover og gå i dialog om dette. Der skal læses litteratur, der udover kommunikative emner også inddrager etiske og pædagogiske dilemmaer. Den studerende skal kende til Martha Hjemmets vision: "På Martha Hjemmet har vi mod til at være nysgerrige på hinandens intentioner" og som studerende skal man øve sig på dette ved bl.a. at turde undre sig og gå i dialog om dette.</p> <p>Inklusion af børn, herunder børn med særlige behov drøftes i vejledningstimerne med vejleder, og/eller familiepladspædagog.</p>

dialog og professionel kommunikation,	kommunikere nuanceret, præcist og forståeligt med børn, familier og kolleger,	<p>Vi forventer, at den studerende er aktivt deltagende i børnenes hverdag, deltager i personalemøder og andre planlagte arrangementer, deltager i faglige diskussioner, stiller spørgsmål og forholder sig til den pædagogiske praksis.</p> <p>Sideløbende skal den studerende læse pædagogisk litteratur, fx de artikler der er aktuelle for de opstillede mål.</p> <p>Bogen: "At arbejde udviklingsorienteret", der er skrevet af Helle Frederiksen og Trine Bomann Andersen fra Martha Hjemmet omhandler netop, hvordan vi arbejder her på Martha Hjemmet med dialog og professionel kommunikation. Bogen forventes læst, da vi vil anvende den som udgangspunkt for vejledningen om både dette men også andre emner i praktikken.</p>
leg, legeteori og legekulturer	rammesætte børns leg,	<p>En vigtig opgave for den studerende er, at understøtte, vejlede og inspirere børnene i legen. Den studerende iagttager, hvordan lege udvikler sig, og indtager en aktiv rolle, når der er brug for støtte.</p> <p>At intervenere i børns leg er selvsagt en vanskelig sag, der aldrig kan formelsættes men må vurderes fra den ene situation til den anden. Derfor er refleksioner over praksis samt kollegial dialog herom af afgørende betydning for dannelsen af forestillinger om handlingens betydning for barnets læringsmuligheder</p>
kropslig, kreativ, musisk og æstetisk læring og udfoldelse i pædagogisk praksis	målsætte, tilrettelægge og evaluere pædagogiske aktiviteter og generelt motivere og understøtte børns leg og æstetiske, musiske og kropslige	Den studerende skal arbejde mere selvstændigt med at planlægge og stå for aktiviteter i samspil med vejlederen. Den studerende skal arbejde mere målrettet med dokumentation og evaluering af pædagogiske processer. Det kan være mundtligt såvel som skriftligt gennem billeder og praksisfortællinger, i stuens dokumentationsbog, dokumentationsflader på væggene samt den generelle

	udfoldelse og	<p>udvikling af vores dokumentations- og evalueringskultur.</p> <p>Den studerende har mulighed for at understøtte læreprocesser med fokus på bl.a. emner som natur, sprog, inklusion, sundhed, motorik, musik, bevægelse, kultur, teater, mad og forskellige kreative materialer.</p>
omsorg, sundhedsfremmende og forebyggende arbejde.	tilrettelægge, gennemføre og evaluere indsatser for omsorg, sundhed og forebyggelse	<p>Der er bred mulighed for at tilrettelægge et forløb med fokus på en indsats, der tænkes at kunne fremme disse emner.</p> <p>Vi mener nemlig, at det skal tænkes meget bredt, - f.eks. lige fra hygiejne-aspektet (f.eks. aktiviteter med børnene omkring det at lære at vaske hænder, vaske legetøj, toiletbesøg og lign.) til sund, nærende mad, gode sunde spisevaner, til omsorg for den enkelte familie, hvor det handler om at skabe tryghed og trivsel, udvidet opmærksomhed på og ekstra støtte til familier, der er ramt af krise. Kendskab til viden om sorg og krise samt handleplaner under dette emne</p> <p>Det forventes også, at den studerende søger viden om familiepladser, hvilket vi har på Martha Hjemmet og som ses som værende en del af en forebyggende indsats. Derudover holder vi løbende kurser i førstehjælp, således at man kender de grundlæggende indsatser i tilfælde af uheld/ulykker. Hvis et sådant kursus afholdes, mens man er studerende her i huset, så forventes det at man deltager aktivt i forløbet.</p>

Anbefalet litteratur i 2. praktik:

- "At arbejde udviklingsorienteret" Af Helle Frederiksen og Trine Bomann Andersen 2014 (På Martha Hjemmet udlånes eksemplar)
- "Giv alle børn flere muligheder" af Helle Bøgelund Frederiksen 2018. Kan lånes på Martha Hjemmet
- "Børnehaven gør en forskel" af Charlotte Palludan. Danmarks pædagogiske universitets forlag 2005. Især kapitel 10 "Toner"
- "Køn, seksualitet og mangfoldighed" red. Af Steen Baagøe Nielsen og Gitte Riis Hansen 2016/ Samfundslitteratur. Især: Indledning af Steen Baagøe Nielsen og Gitte Riis Hansen og kapitel 1 "Jeg ser barnet – ikke kønnet" af Leif Askland
- "Må jeg være med" af Margareta Öhman. Gyldendal Akademisk 2011. Især kapitel 8: Kommunikation og kapitel 2: Krænkelser og udelukkelse
- "Mere anerkendelse i børnehøjde" Red. af Frank Iversen og Lone Hertz. Dansk psykologisk forlag. 2007. Især kapitel: De tror bare, du driller.-Af Anette Holmgren
- "Forskning i pædagogisk praksis" red. af K. Poulsen og U. Liberg, Akademisk forlag 2012 – kapitel: "Medlæring ved måltidet" af Berit Bae

- "Social mestring i børnegrupper" af Liv Vedeler. Akademisk Forlag 2008. Kapitel 2: "En mestringsmodel med vægt på udvikling af børns ressourcer"
- "Håndbog til pædagoguddannelsen" Red af Trine Ankerstjerne og Stig Brostrøm Hans Reitzels Forlag 2015. Især kapitel: 5.3 Ethiske dilemmaer, fra et relationsperspektiv af Per Schultz Jørgensen
- "Marthas måltider" Gyldendal 2010. Kapitel: Fra affodring til et pædagogisk måltid. Af Helle Frederiksen og A. Fisker
- "Metoder i pædagogers praksis" Red. Af Tom Ritchie. - Billesø og Baltzer. 2013. Kapitel 7: Praksisfortællinger af Tom Ritchie
- "Pædagogiske praksisfortællinger" Red. Af Susanne Idun Mørch. Systime Academic 2004. Kapitel 5: Fortællinger der fænger og fanger. Af Louise Birkeland
- "Barndomspædagogik i dagtilbud" Red af Daniela Cecchin, Akademisk Forlag 2015. Kapitel 7/ Æstetik og dagtilbudspædagogik. Af Merete Sørensen
- "Relationer i teori og praksis" Red. Af Tom Ritchie. Billesø og Baltzer. 2012. Kapitel: Relationernes betydning i vuggestue og børnehave. Af Lene Lind (s. 35-55)

Tidsskrifter:

- "Små udsatte børns læring og udvikling i vuggestuen,- at komme til deltagelse i den pædagogiske hverdag" af Kirsten Elisa Petersen i Tidsskrift for Socialpædagogik. 16. årgang. Nr 2, 2013
- Voksnes definitionsagt og børns selvpoplevelse. Af Berit Bae. Fra Social kritik nummer 47/96
- "Problemativering af forståelsen af anerkendelse – nogle selvkritiske selvrefleksioner" Af Berit Bae i 0-14 nummer 1,- 2014
- Pædagogisk dokumentation. Skrevet af Helle Frederiksen i FOBU-bladet dec. 2015/Kopi udleveres på Martha Hjemmet
- Lur handler også om at vågne op. Fra Bakspejlet/15 skrevet af Rikke Wettendorf (Forefindes på vores hjemmeside)

Supplerende litteratur:

- "Køn i børnehøjde" af Leif Askland og Nina Rossholt. Dansk psykologisk Forlag
- Forskel og fællesskab – minoritetsbørn i daginstitution." Hans Reitzels forlag 2008
- "Inklusionens pædagogik – Fællesskab og mangfoldighed i daginstitutionen" red. af Carsten Pedersen, Marianne Bech Larsen, Ida Kornerup og Bent Madsen. Hans Reitzels Forlag 2009
- "Hvorfor føler jeg det du føler- Intuitiv kommunikation og hemmeligheden ved spejlneuroner" af Joachim Bauer. Borgens Forlag. 2006. Især kapitel 1: Hverdagens resonansfænomener

- Spejlneuroner, kontakt og omsorg. Af Susan Hart i Psykologi Nyt, nummer 11, 2007

Praktikvejledning i 2. praktikperiode

Organisering af praktikvejledning

Hvordan er praktikvejledningen organiseret og tilrettelagt?

Hvordan inddrages den studerendes portfolio?

Den studerende forventes at arbejde selvstændigt og aktivt tage ansvar for egen læring.

I vejledningstimerne inddrages den studerendes portfolio.

Det forventes, at den studerende selv tager ansvar for portfolio og dokumenterer og evaluerer, via denne.

Den studerende indsamler temaer og iagttagelser til refleksion under vejledningstimerne, disse nedfældes og opsamles til løbende til drøftelser.

Den studerende reflekterer over egen praksis, stiller nysgerrige spørgsmål og forholder sig til den oplevede pædagogiske hverdag.

Der er planlagt faste vejledningstimer, ideelt 1time pr. uge.

Praktikvejlederen vil hjælpe med at fastholde, reflektere og støtte den studerende til at få læring og et godt udbytte af vejledningstimerne.

Vi forventer, at den studerende altid har forberedt sig til vejledningstimerne. Der er mulighed for yderligere sparring og vejledning med afdelingsleder med pædagogisk ansvar for hele huset. Deltagelse i diverse pædagogiske møder og arrangementer ses tillige som en del af praktikvejledningen.

C. Uddannelsesplan for specialiseringen: Dagtilbudspædagogik - 3. praktikperiode

Kompetenceområde: Samarbejde og udvikling – 3. praktikperiode

Området retter sig mod systematisk og videnbaseret refleksion over og bidrag til udvikling og innovation i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende skal målrettet kunne tilrettelægge, gennemføre, dokumentere og evaluere aktiviteter og læreprocesser, der støtter barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. I den forbindelse skal den studerende på et fagligt grundlag kunne udfordre eksisterende praksis, afsøge og vurdere alternative muligheder og bidrage til udvikling af pædagogisk praksis.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan	Hvordan arbejder praktikstedet med det? Og hvordan understøtter praktikstedet den studerendes læring indenfor dette?
samfundsmæssige og institutionelle problemstillinger forbundet med pædagogisk arbejde i dagtilbud,	identificere, analysere og vurdere samfundsmæssige rammer og institutionskulturens betydning for samarbejde, pædagogisk udvikling og kvalitet,	<p>Martha Hjemmet har siden 1886, været beliggende i hjertet af Nørrebro. Martha Hjemmet er en af de største institutioner på Nørrebro, og har i kraft af sin historie og størrelse været en central institution på Nørrebro. Nørrebro er kendetegnet af en stor mangfoldighed, hvilket vi er os bevidste om og dermed indgår dette element som en central del af vores hverdag. Det daglige pædagogiske arbejde tager altid udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe samt blik for også det enkelte barns behov.</p> <p>At arbejde med barnets alsidige udvikling er vigtigt for at give barnet mulighed for at tilegne sig de kompetencer, det har behov for med henblik på at blive en aktiv deltager i vores samfund. Det er en værdi for os at understøtte, at børnene kan udvikle en kritisk konstruktiv tilgang til det omgivende samfund.</p> <p>Institutionskulturens betydning for samarbejde, pædagogisk kvalitet og udvikling drøftes med vejleder i vejledningstimer.</p> <p>Det forventes at den studerende sætter sig ind i institutionens læreplan, strategiplan samt hovedpointer fra institutionens lange historie således, at dette kan sættes ind i et bredere samfundsperspektiv</p> <p>Medbring til vejledning mindst en identificeret problemstilling til videre analyse og diskussion</p>
leg, bevægelse, natur- og kulturoplevelser, digitale	udvikle det fysiske, psykiske, sociale og æstetiske	På Martha Hjemmet vil vi bidrage til, at børnene får etableret gode kost/måltids- og motionsvaner.

<p>medier samt skabende aktiviteter betydning for 0-5 åriges dannelse, trivsel, læring og udvikling,</p>	<p>børnemiljø,</p>	<p>Vi ønsker at børnene bliver beriget og inspireret af æstetiske og kulturelle udtryksformer, samt at kunne løse konflikter gennem dialog og være i en positiv social udvikling. Måltidet foregår i små grupper, hvor børnene på skift er "værter". Måltidet har en central plads her og vi ønsker at børnene udvikler en høj grad af madmod. Sport eller anden fysisk aktivitet er en daglig del af vores planlagte pædagogiske aktiviteter.</p> <p>Vi anerkender og respekterer den gode tone, der skal afspejle dagligdagen, som vi gerne vil have med hinanden. Den voksne er sig bevidst om, at vi er rollemodeller.</p> <p>Vi forventer, at den studerende tilrettelægger en aktivitet, der tager udgangspunkt i et af læreplans temaerne. Den studerende skal beskrive sine didaktiske overvejelser igennem hele forløbet. Dette gøres både på skrift og til vejledning samt til kollegaer på et selvvalgt enten stuemøde eller pædagogmøde.</p>
<p>forandringsprocesser og innovation,</p>	<p>bidrage til udvikling af pædagogisk praksis gennem innovative og eksperimenterende tiltag,</p>	<p>På Martha Hjemmet prioriterer vi det at arbejde udviklingsorienteret højt. Hvilket indbefatter, at man tør sætte sig selv i spil og kontinuerligt øver sig på at kaste lys på egen og kollegaers praksis. Derfor understøtter løbende vi udviklingen af dialogisk kompetence hos alle medarbejdere på Martha Hjemmet. Vi mener, at en sådan er central for al pædagogisk udviklingsarbejde.</p> <p>Den studerende skal identificere noget i den pædagogiske praksis, som han/hun ser en fordel i kunne forandres. Det skal afstemmes med vejleder efter et realistisk tidsperspektiv og ud fra den ramme, der er gældende for arbejdet på Martha Hjemmet. Den studerende skal via praksisfortællinger synliggøre, hvori udviklingspotentialer ligger og hvilke tiltag han/hun vil bidrage med.</p>
<p>inddragelse af børn og forældres perspektiv i udviklings- og forandringsprocesser,</p>	<p>inddrage børn og forældres ideer og kreativitet som en del af pædagogiske udviklings- og forandringsprocesser,</p>	<p>På Martha Hjemmet er forældre samarbejdet og inddragelse af forældrenes perspektiver helt centralt for vores pædagogiske arbejde. Det er en vigtig værdi for os at forældrene er trygge og oplever sig medinddraget i deres børns liv her på Marthahjemmet.</p> <p>Som studerende i dette praktikforløb inviteres man med til forældre samtaler, hvis der er mulighed for det. Ligeledes til diverse eventuelle forældremøder.</p> <p>Dog vil vi under dette punkt fortrinsvis have fokus på, at den studerende inddrager børnenes perspektiver og ideer som en del af de pædagogiske udviklings- og forandringsprocesser. Man skal som studerende reflektere over og kunne beskrive, hvordan man ønsker at gøre dette.</p>

<p>didaktiske og pædagogiske metoder til udvikling af pædagogisk praksis, herunder dokumentation og evaluering, og</p>	<p>sætte mål, anvende dokumentations- og evalueringsmetoder og udvikle viden gennem deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion over pædagogisk praksis og</p>	<p>På Martha Hjemmet arbejder vi didaktisk. Vores grund holdning er desuden, at dokumentation og evaluering er med til at skabe fokus og nærvær med børnene og tydeliggøre de faglige intentioner. Vi vægter didaktik og struktur højt. Vi ønsker dagligt at sætte en retning og udvise professionel synlighed. Alle stuer bruger dokumentationsbøger. Derudover bruger vi dokumentationsflader på væggene og så har hver afdeling en årlig visuel og skriftlig dokumentationsbog. Vi har udover personalemøder også stuemøder og pædagogmøder, hvor arbejdet med didaktikken finder sted. Vi hylder en "spørge-kultur", hvor det er naturligt at gå i dialog med hinanden om vores måder at planlægge, strukturere, dokumentere og evaluere på. Vi ønsker hermed at belyse det intentionelle niveau bag det tilsyneladende indlysende. Vi øver os hele tiden på at understøtte vores vision:</p> <p>"På Martha Hjemmet har vi mod til at være nysgerrige på hinandens pædagogiske intentioner og handlinger"</p> <p>Praksisfortællinger samt Smtte-modellen er greb vi anvender i vores didaktiske arbejde.</p> <p>Den studerende skal arbejde systematisk med at producere praksisfortællinger og med at tydeliggøre sine didaktiske overvejelser samt begrundelser for aktiviteter samt forløb han/hun gennemfører hos os. Dette gøres til genstand for dialog og sparring på dels vejledningsmøder men også på andre pædagogiske møder (stuemøde, pæd.møde eller personalemøde) overfor en større gruppe af kollegaer.</p>
<p>førstehjælp.</p>	<p>Udføre grundlæggende førstehjælp.</p>	<p>På Martha Hjemmet har vi periodevist udvidet førstehjælps kursus for alle medarbejdere samt brandøvelse. Andre gange er det brush-up kursus i førstehjælp. Derudover har alle kendskab til omsorgs-handleplan og sorg/krisekasse. Desuden er alle medarbejdere bekendt med vores beredsskabsplan.</p> <p>Den studerende skal sætte sig ind i beredsskabsplanen. Retningslinjer i tilfælde af ulykke på tur. Hvis der afholdes førstehjælps kursus, mens den studerende er i praktik så forventes det, at han/hun deltager.</p>

Praktikvejledning i 3. praktikperiode

Anbefalet litteratur i 3. praktik:

- "Giv alle børn flere muligheder" af Helle Bøgelund Frederiksen 2018. Kan lånes på Martha Hjemmet
- "Barndomspædagogik i dagtilbud" Red af Daniela Cecchin, Akademisk Forlag 2015. Kapitel 7/ Æstetik og dagtilbudspædagogik. Af Merete Sørensen
- "Håndbog til pædagoguddannelsen" Red af Trine Ankerstjerne og Stig Brostrøm Hans Reitzels Forlag 2015. Især kapitel: 3 om didaktik. 3.1: Didaktik i institutionen af Stig Brostrøm og 3.4: Pædagogisk dokumentation og evaluering. Af Thorleif Frøkjær
- "Forskning i pædagogisk praksis" red. Af K. Poulsen, U. Liberg, Akademisk forlag 2012
- "At arbejde udviklingsorienteret" Af Helle Frederiksen og Trine Bomann Andersen 2014 (På Martha Hjemmet udlånes eksemplar)
- "Børnehaven gør en forskel" af Charlotte Palludan. Danmarks pædagogiske universitets forlag 2005. Især kapitel 10 "Toner"
- "Køn, seksualitet og mangfoldighed" red. Af Steen Baagøe Nielsen og Gitte Riis Hansen 2016/ Samfundslitteratur. Især: Indledning af Steen Baagøe Nielsen og Gitte Riis Hansen og kapitel 1 "Jeg ser barnet – ikke kønnet" af Leif Askland
- "Må jeg være med" af Margareta Öhman. Gyldendal Akademisk 2011. Især kapitel 8: Kommunikation og kapitel 2: Krænkelser og udelukkelse
- "Mere anerkendelse i børnehøjde" Red. af Frank Iversen og Lone Hertz. Dansk psykologisk forlag. 2007. Især kapitel: De tror bare, du driller.-Af Anette Holmgren
- "Forskning i pædagogisk praksis" red. af K. Poulsen og U. Liberg, Akademisk forlag 2012 – kapitel: "Medlæring ved måltidet" af Berit Bae
- "Social mestring i børnegrupper" af Liv Vedeler. Akademisk Forlag 2008. Kapitel 2: "En mestringsmodel med vægt på udvikling af børns ressourcer"
- "Marthas måltider" Gyldendal 2010. Kapitel: Fra affodring til et pædagogisk måltid. Af Helle Frederiksen og A. Fisker
- "Metoder i pædagogers praksis" Red. Af Tom Ritchie. - Billesø og Baltzer. 2013. Kapitel 7: Praksisfortællinger af Tom Ritchie
- "Pædagogiske praksisfortællinger" Red. Af Susanne Idun Mørch. Systime Academic 2004. Kapitel 5: Fortællinger der fænger og fanger. Af Louise Birkeland

Tidsskrifter:

- "Små udsatte børns læring og udvikling i vuggestuen,- at komme til deltagelse i den pædagogiske hverdag" af Kirsten Elisa Petersen i Tidsskrift for Socialpædagogik. 16. årgang. Nr 2, 2013
- Voksnes definitionsagt og børns selvpoplevelse. Af Berit Bae. Fra Social kritik nummer 47/96
- "Problemativering af forståelsen af anerkendelse – nogle selvkritiske selvrefleksioner" Af Berit Bae i 0-14 nummer 1,- 2014

- Pædagogisk dokumentation. Skrevet af Helle Frederiksen i FOBU-bladet dec. 2015/Kopi udleveres på Martha Hjemmet
- Lur handler også om at vågne op. Fra Bakspejlet/15 skrevet af Rikke Wettendorf (Forefindes på vores hjemmeside)

Supplerende litteratur:

- "Køn i børnehøjde" af Leif Askland og Nina Rossholt. Dansk psykologisk Forlag
- Forskel og fællesskab – minoritetsbørn i daginstitution." Hans Reitzels forlag 2008
- "Inklusionens pædagogik – Fællesskab og mangfoldighed i daginstitutionen" red. af Carsten Pedersen, Marianne Bech Larsen, Ida Kornerup og Bent Madsen. Hans Reitzels Forlag 2009
- "Pædagoger i skyggen" af Ester Nørregård – Nielsen. Syddansk Universitetsforlag 2006
- "At facilitere overgangen fra børnehave til skole. Nedbryd professionsbarrierer og hjælp børnene på vej" Af Helle Frederiksen i: Tidsskrift for Socialpædagogik nr. 1 2013.

Organisering af praktikvejledning

Hvordan er praktikvejledningen organiseret og tilrettelagt?

Hvordan inddrages den studerendes portfolio?

Den studerende forventes at arbejde selvstændigt og aktivt tage ansvar for egen læring.

I vejledningstimerne inddrages den studerendes portfolio.

Det forventes, at den studerende selv tager ansvar for portfolio og dokumenterer og evaluerer, via denne.

Den studerende indsamler temaer og iagttagelser til refleksion under vejledningstimerne, disse nedfældes og opsamles til løbende til drøftelser.

Den studerende reflekterer over egen praksis, stiller nysgerrige spørgsmål og forholder sig til den oplevede pædagogiske hverdag.

Der er planlagt faste vejledningstimer, ideelt 1time pr. uge.

Praktikvejlederen vil hjælpe med at fastholde, reflektere og støtte den studerende til at få læring og et godt udbytte af vejledningstimerne.

Vi forventer at den studerende altid har forberedt sig til vejledningstimerne. Der er mulighed for yderligere sparring og vejledning med afdelingsleder med pædagogisk ansvar for hele huset. Deltagelse i diverse pædagogiske møder og arrangementer ses tillige som en del af praktikvejledningen.